



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 3. Ritus officii explicatur. Ordo Cisterciensis specialiter Deiparae dicatus est. Exhortatio ad implorandum in omnibus Mariae nomem, & auxilium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

universæ hæreticæ pravitatis. *m* Ipsa est navis infitoris de longè portans panem suum; *n* mater clementiæ, & pietatis; *o* flos de spinis spinâ carens; *p* solatium eorum, qui affliguntur, ultio eorum qui vexantur; amictus eorum qui sunt nudi, quæ semper suis ulnis fovet Christianos. *q* Ipsa est fidelium fax, nutrix omnia nutrientis, omnia continentis comprehensio; *r* Rubus ardens, qui non exurit, revocatio Adæ, Evæ redemptio; *s* castitatis speculum, sigillum virginitatis; *t* tabernaculum non manufactum, id est non hujus creationis; *u* per quam omnia ad unitatem, & perfectam charitatem sunt redacta. *x* Ipsa est clypeus pugnantium contra invisibiles & visibiles hostes; cujus ope Christianos Principes de barbaris nationibus sæpè triumphasse refert Spinellus diffusè & ex antiquis Historicis, Niceta, Cedreno, Procopio, Nicephoro Gregora, Joanne Curopalata, Theophane, Zonara, Vincentio Beluacensi, & aliis recentioribus. Narrant, & alii *z* venerandam imaginem in clypeis olivâ pictam ad bellatorum præsidium: cujus item aspectu sanari morbos, fugari daemones, omnem auferri tribulationem quotidiana constat experientia.

4. Esto igitur protectrix nostra, Beatissima Virgo, & audi preces servorum tuorum ad te clamantium die ac nocte. Deprecare unicum Filium tuum pro excessibus multorum filiorum, ut per te nos suscipiat, qui per te datus est nobis. Excuset apud ipsum integritas tua culpam nostræ corruptionis, & humilitas Deo grata nostræ veniam impetret vanitati. Copiosa charitas tua nostrorum cooperiat multitudinem peccatorum, & fecunditas gloriosa fecunditatem nobis conferat meritum. Domina nostra, mediatrix nostra, Advocata nostra, tuo Filio nos commenda, tuo Filio nos repræsenta. Ecce procido coram te, ô benedicta, inventrix gratiæ, mater

m Sophron. homil. de assumpt. n. Idiota par. 14. cap. 39. *o* Goffrid. Pindoc. serm. 8. *p* Adam de S. Viêt. in prosa de Assumpt. *q* Eutychian. de penitent. Theophili *r* Method. or. in Hypap. *s* Theophan. hymno de Annuntiat. *t* Alanus in cap. 5. Cantic. *u* Dionysius Alexand. epistol. contra P. Samosat. *x* Epiphani. Constit. epist. ad Hormisdam. *y* Spinell. in Append. lib. de Deip. tract. 2. *z* Will. Maleb. lib. 1. histor. Angl. *Co* Jac. Philipp. Berzomas in Suppl. Chron. lib. 9. *Am* brof. Auserb. hom. de Purific. Bern. serm. 2. *Ad* vent. Hildeous. lib. de virginitate Maria cap. 12.

salutis, procido, & humilior coram te, ut obtineas deleri facta peccati mei, ut jubeas muadari me ab iniquitate operis mei, ut facias me diligere gloriam virtutis tuæ, ut reveles mihi multitudinem dulcedinis Filii tui: ut des mihi loqui & defendere fidei sinceritatem Filii tui: concedas etiam mihi adherere Deo, tibi; servire Filio tuo, & tibi; Illi sicut factori meo, tibi sicut ancillæ Domini omnium. Illi sicut Domino virtutum, tibi sicut ancillæ Domini omnium. Illi sicut Deo, tibi sicut Matri Dei. Attende, & fac per gratiam quam invenisti, per prærogativam quam meruisti, & ne deseras sperantem in te. Ad te confugio singulare solatium cordis mei, ut te intercedente Jesus Christus Redemptor meus participem me faciat gloriæ suæ, qui te mediantefactus est particeps humanæ miseræ & infirmitatis.

§. III.

Ritus officii explicatur. Ordo Cisterciensis specialiter Deiparæ dicatus est. Exhortatio ad implorandum in omnibus Mariæ nomen, & auxilium.

1. **I**N officii parvi B. Virginis recitatione idem ferè ritus observatur, quo solet majus officium recitari. Nam & septem Canonicis horis constat, & eodem Psalmorum, Antiphonarum, ac orationum numero expletur. Sola differt nocturna synaxis, quæ tres dumtaxat Psalmos habet, totidemque Lectiones. Psalmi nocturni ritu Romano novem sunt, qui ter in hebdomada mutantur, ut notum est. Aliæ quædam Ecclesiæ eosdem semper recitant, quos Romani die Dominico psallunt. Per horas dici Psalmi Graduales distribuuntur. Monachi verò quibus diebus psalmos graduales juxta regulam S. Benedicti ad horas officii majoris dicunt, in officio parvo ea capitula psalmi 118. illis substituunt, quæ à Romanis ad Tertiam, Sextam, & Nonam semper cantantur. Hujus ritus meminit Radulphus Tungrensis libro de Canonum observantia. Nescio quâ ratione hanc psalmorum distributionem mutarint, qui Breviarium Monasticum sub Paulo V. compilarunt, in utroque officio eosdem psalmos graduales repetentes. Sanè Cistercienses, & Cartusiani antiquum morem retinuerunt. In his Ordinibus laus virginalis officio majori semper præponi-

praepositur, excepto Completorio, quod postponi solet. Id verò Cartusienſibus divinitus revelatum fuiſſe narrat in Chronico vir probatæ fidei Petrus Dorlandus *b*: A Romanis autem ſemper officio majori poſtponitur, excepto Matutino & Vesperis. Hoc officium, inquit Radulphus, intermittitur aliquando propter temporis incongruentiam, ut in hebdomada Paſchali, & triduo præcedenti: aliquando ne bis dici videatur, ut quando ſervitium principale ſit de Virgine glorioſa: itemque in quibuſdam majoribus ſolemnitatibus. Sed Cisterciensẽs nunquam illud omittunt, nullaque dies eſt quantumvis ſolemnis, qua ſe eximant à laudibus B. Virginis tum publicè, tum privatim perſolvendis: quæ conſuetudo longiſſimi temporis præſcriptione firmata ad hoc penſum quotidianum ſub graviore culpa noſtros obligare certiffimum eſt, quicquid aliquis majoris ingenii, quam pietatis Auctõr in contrarium ſcribere auſus ſit.

2. Infinita ſunt Ordini Cisterciensẽi à clementiſſima Regina collata beneficia, quæ nunquam poterunt ejus alumni digna proſequi gratiarum actione, quantumvis ſtudeant multiplicatis obſequiis congruum illi exhibere famulatum. Ipſa Robertum *c* ſanctiſſimum Abbatem Ordinis inſtitutorem aureo ſibi annulo deſponſavit, hæc amoris exhibitione declarans ſe Matrem futuram Monachorum. Ipſa Beatis viris Alberico, & Stephano Roberti ſucceſſoribus albi coloris cuculam tradidit, habitusque formam præſcripſit, ut docet in Annalibus Cisterciensibus Angelus Manriquez *d*. Ipſa mellilloſum Bernardum Ordinis propagatorem virgineis laſtavit uberibus. Ipſa Monachorum detractores gravi cenſurâ compeſcuit, loca Ordinis moleſtantes acerbiffimè caſtigavit, ſe Ordinis Advocatam profeſſa eſt, vocavitque Monachos optimos amicos ſuos; illis pſallentibus, laborantibus, iter agentibus, agrotantibus, periclitantibus, morientibus aſſicit, apparuit, miniſtravit. Magni voluminis opus foret ſingula recensere, quæ in Annalibus *e* fuſius deſcripta reperiuntur. Ubi ſunt igitur, ſi qui tamen ſunt, filii Belial neſcientes quæ ſunt ſpiritus Dei, qui dicunt, Regina cœli non regnabit ſuper nos? qui videlicet malo ſpiritu inflati nullo nos præcepto adſtringi aſſerunt ad Virgineas laudes quotidie recitandas. Date viros, ut auditis tot Deiparæ erga nos benefi-

ciis ad meliorem frugem convertantur. Ordo noſter, ut Gregorius X. Romanus Pontifex ait in quodam Privilegio *f*; inter cæteras religiones ſingularitate devotionis glorioſæ Virgini ex primaria inſtitutione adſcriptus iuit. Omnes Eccleſiæ noſtræ in honorem ejuſdem Virginis conſecratæ ſunt, idque ab initio ſtatutum fuiſſe tum ex Cæſario *g*, tum ex antiquis diſſinitionibus conſtat. In quibus Eccleſiis, ne ipſi Virgini debitus cultus deſſet, Patres noſtri doctrina & ſanctitate conſpicui decreverunt præter quotidianum officium, de quo ſermo eſt, in ſingulis etiam horis majoris officii B. Mariæ commemorationem fieri; ſinguliſque diebus ſacrum in ejus honorem à Sacerdote ad id ſpecialiter deputato celebrari. Non eſt autem omittendum hoc loco, quod narrat Cæſarius in fine libri ſeptimi dialogorum. Monachus quidam Ordinis noſtri Dominam noſtram plurimum diligens, ante paucos annos mente excedens ad contemplationem gloriæ cœleſtis ductus eſt; ubi cum diverſos Eccleſiæ triumphantis Ordines videret, de ſuo Ordine ſolicitus, cum ſtare & circumſpiceret, nec aliquam de illo perſonam in illa gloria reperiret, ad beatam Dei Genitricem cum gemitu reſpiciens ait: Quid eſt, ſanctiſſima Domina, quod de Ordine Cisterciensẽi neminem hic video? Quare famuli tui, tibi tam devotè ſervientes, à confortio tantæ beatitudinis excluduntur? Videns eum turbatum Regina cœli reſpondit: Ita mihi dilecti, ac familiares ſunt hi, qui de Ordine Cisterciensẽi ſunt, ut eos etiam ſub ulnis meis foveam. Aperienſque pallium ſuum, quo amicta videbatur, quod miræ erat latitudinis, innumerabilem multitudinem Monachorum, Converſorum, & Sanctimonialium illi oſtendit: qui nimis exultans & gratias referens ad corpus rediit, & quid viderit, quidve audivit Abbati ſuo narravit. Hæc Cæſarius. Scio quidem haud diſſimilia de aliis quibuſdam religioſis Ordinibus narrari; ſed ut integrum cuique maneat ſuum decus, Ordo certè Cisterciensẽis de ſingulari Domine noſtræ protectione poteſt non inſipienter gloriari.

3. Diutius morarer in hoc argumento, ſi poſſem cum Damasceno Auguſtiſſimæ Virgini ejuſque dignitati novos hymnos promittere: aut ſaltem auderem cum Ephrem orare, & dicere, Dignare me laudare te Virgo ſacrata; ſed videns paupertatem meam, & memor imbecillitatis meæ,

b Dorland. lib. 4. cap. 1. *c* Otho Molifmeni in vita Roberti. *d* Ann. 1103. cap. 1. *e* *2*. *f* Cæſar. lib. 7. cap. 6. *7*. 42.

f Privileg. 43. *g* Cæſar. lib. 1. cap. 1.

meæ, ejus præconia quibus impar omnino sum tacitus præteribo, non audens præ confusione, & conscientia sordium meorum os aperire. Nomen autem ejus sanctum & venerabile cum tremore invocabo, ut propicia mihi sit Mater misericordiæ, & reficiat languentem animam meam. Audito hoc nomine ad spem peccator erigitur, reficitur mens justi; ridet terra, gaudet cœlum, lætantur Angeli, Dæmones contremiscunt. Sunt qui quotidie hoc nomen venerentur recitatis quinque psalmis quorum literæ initiales Mariæ nomen efficiunt, præmissâ singulari Angelicâ salutatione. Psalmi sunt isti; *Magnificat, Ad Dominum cum tribularer, Retribue servo tuo, In convertendo, Ad te levavi oculos meos.* Insigne de hac re miraculum ex Beluacensi, & Cantipratano refert Spinellus in fine capituli quarti. Optime Franco Abbas *b.* Post singulare nomen Jesu Christi, quod est super omne nomen, nullum aliud nominatur, unde tantum gratiæ, tantum spei, tantum suavitate, tantum consolationis piæ mentes concipiant. Quotiescunque enim dulcissimum nomen MARIA amatores illius audiunt, toties ex pio auditu, & suavitate auditi nominis nescio quid inenarrabilis jucunditatis intus trahunt. Nomen namque Mariæ mirum quid suave, ac divinum in se continet, ut cum sonuerit amicis cordibus amicis suavitate odorem spiret. Et mirum illud est de nomine Mariæ, & valde mirum, ut millies auditum semper audiatur quasi novum. Concludo hæc dulcissimâ Parænesi devotissimi Patris Bernardi; Totis medullis cordium, totis præcordiorum affectibus, & votis omnibus Mariam veneremur, quia sic est voluntas ejus, qui totum nos habere voluit per Mariam. Ad Patrem verebaris accedere, solo auditu territus ad folia fugiebas. Jesum dedit tibi mediatorem. Sed forsitan & in ipso majestatem vereare divinam, quod licet factus sit homo, mansit tamen Deus. Advocatum habere vis & ad ipsum? Ad Mariam recurre. Exaudiet utique matrem filius, & exaudiet filium Pater. Hæc peccatorum scala, hæc mea maxima fiducia est, hæc tota ratio spei meæ. Quid ad Mariam accedere trepidet humana fragilitas? Nihil austerum in ea, nihil terribile, tota suavis est, plena pietatis & gratiæ, plena mansuetudinis, & misericordiæ. Ideoque modicum istud, quod offerre desideras, gratissimis illis, & omni acceptione dignissimis Mariæ manibus offerendum tradere

h. Franco in fine tom. 6. de gratia Dei. i. Bernard. serm. in Nativit. B. Mariæ serm. super signum magnum. serm. 2. sup. Missus est. & serm. 4. de Assumpt.

cura, si non vis sustinere repulsam. In periculis, in angustiis, in rebus dubiis Mariam cogita, Mariam invoca. Non recedat ab ore, non recedat à corde: & ut impetres ejus orationis suffragium, non deseras conversationis exemplum. Ipsam sequens non devias, ipsam rogans non desperas, ipsam cogitans non erras. Ipsa tenente non corruis, ipsa protegente non metuis, ipsa duce non fatigaris. Sileat misericordiam tuam. Virgo beata, si quis est, qui te invocatam in necessitatibus suis sibi meminerit defuisse. Nos quidem servuli tui cæteris in virtutibus congaudemus tibi, sed in hac potius nobis ipsis. Laudamus virginitatem, humilitatem miramur, sed misericordia miseris sapit dulcius, misericordiam amplectimur charius, recordamur sæpius, crebrius invocamus. Hæc est enim, quæ totius mundi reparationem obtinuit, salutem omnium impetravit. Ad hunc fontem sitibunda properat anima nostra. Ad hunc misericordiæ cumulum totâ sollicitudine miseria nostra recurrit. Sit pietatis tuæ ipsam, quam apud Deum gratiam invenisti, notam facere mundo, reis veniam, periclitantibus adjutorium, & liberationem tuis sanctis precibus obtinendo. Plena es gratiarum, plena rore cœlesti. Ciba hodie pauperes tuos, Domina, ipsi quoque catelli de micis edant, sed & camelis potum tribue de superfluente hydria tua, ut omnibus, qui dulcissimum nomen tuum cum laude invocant, per te, Regina clementiæ, gratiæ suæ munera Jesus Christus Filius tuus Dominus noster misericorditer largiatur.

CAPUT XIII.

De Officio Defunctorum.

§. 1.

Cur oremus pro defunctis. Quadam de Purgatorio. Que peccata in eo puniantur. Voces purgantium animarum.

1. **N**on sine causa mater Ecclesia spiritum habens sponsi, & Dei sui post solemnem officii Divini recitationem specialem pro defunctis cursum instituit. Omnes enim filios pari complectens amore postquam Dei Optimi Maxima erga viventes beneficia debitis gratiarum actionibus diu, noctuque celebravit, misericordes oculos ad eos convertens, qui nos præcesserunt cum signo fidei, & dormiunt in somno pacis; eorum etiam spiritus

F f f f a t e r n o